

Plats och tid   Nackasalen GH-1, tisdagen den 20 augusti 2024, kl. 09:00 – 10:00

BESLUTANDE

Mats Gerdau M, Ordförande
Gunilla Grudevall-Steen L, 1:e vice
ordförande
Johanna Kvist S, 2:e vice ordförande
Agnes Palinski M
Johan Krogh C
Mikael Carlsson NL
Tomas Ottosson V
Desha Svenneborg MP

ERSÄTTARE

Filip Wiljander M
Peter Zethraeus M
Emma Eide C
Karin Teljstedt KD
Henrik Unosson S
Stefan Hult S
Lina Olsson NL

Övriga deltagare   Victor Kilén, Sara Lauri, Christopher Arontaus, Katarina Wåhlin Alm,
Mathias Forsberg, Poa Hellqvist, Charlotte Persson, Mohammad
Manouchehr, Amanda Stange, Carin Arbell
§§ 83-89 Ann-Christine Rudström, §§ 83–91 Nina Morling, § 90 Mats
Fryxzell, §§ 90-92 Erik Wiberg, Emelie Bjurå

Utses att justera   Johanna Kvist (S)

Paragrafer   § 83-95

Justeringsdatum   22 augusti 2024

Underskrifter   Sekreterare

.....
Carin Arbell

Ordförande

.....
Mats Gerdau

Justerande

.....
Johanna Kvist

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

BEVIS OM ANSLAGSDAG

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskotts protokoll är justerat.
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum	20 augusti 2024
Anslaget sätts upp	23 augusti 2024
Anslaget tas ned	16 september 2024
Förvaringsplats för protokollet	Nacka stadshus

Underskrift .....

Kommunsekreterare

Utdragsbestyrkande

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Innehållsförteckning

§ 83	5
Val av justerare.....	5
§ 84	6
Anmälningar	6
§ 85 KFKS-2019-00425	7
Reviderat inriktningsbeslut för stadsbyggnadsprojekt Henriksdalsbacken, del av fastigheten Sicklaön 37:11 och tilldelning markanvisning efter genomförd markanvisningstävling.....	7
§ 86 KFKS-2019-00425	12
Inriktningsbeslut för stadsbyggnadsprojekt Gång- och cykelbro från Henriksdalsberget till Sickla, fastigheterna Sicklaön 37:11 m.fl.	12
§ 87 KFKS-2022-00105	15
Reviderat inriktningsbeslut för stadsbyggnadsprojekt Ny fördelningsstation Skvaltån, västra Sicklaön.....	15
§ 88 KFKS-2012-00554	17
Genomförandebeslut Allmänna anläggningar i Saltsjöqvarn.....	17
§ 89 KFKS-2023-00212	19
Samråd för ny översiktsplan.....	19
§ 90 KFKS-2023-01306	22
Politikerinitiativ – Höj målet och utveckla Nackas fastigheter	22
§ 91 KFKS-2024-00340	24
Politikerinitiativ – Alternativa platser för verksamhetsområde inom Fisksätra-Saltsjöbaden	24
§ 92 KFKS-2024-00475	27
Medborgarförslag gällande parkering Stavsborgsskolan Älta.....	27

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

§ **93 KFKS-2024-00513**..... **29**
Medborgarförslag – Skapa Nacka sportfält genom överdäckning av Värmdöleden 29

§ **94 KFKS-2024-00519** **31**
Medborgarförslag om att införa gratis SL-kort till alla Nacka kommuns unga och
pensionärer året runt 31

§ **95** **33**
Övriga frågor 33

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 83

Val av justerare

Beslut

Johanna Kvist (S) valdes till justeringsperson.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 84

Anmälningar

Beslut

Inga anmälningar till detta sammanträde.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Reviderat inriktningsbeslut för stadsbyggnadsprojekt Henriksdalsbacken, del av fastigheten Sicklaön 37:11 och tilldelning markanvisning efter genomförd markanvisningstävling

*Tilldelningsbeslut markanvisningstävling med klimatprofil,
markanvisningsavtal med tävlingsvinnare, tilläggsavtal till
markanvisningsavtal med SKB, samt utökad budget för
detaljplanearbete*

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen utser Klöver AB till vinnare av markanvisningstävlingen med klimatprofil för stadsbyggnadsprojektet Henriksdalsbacken.
2. Kommunstyrelsen beslutar att ingå föreslaget markanvisningsavtal med Klöver AB för del av fastigheten Sicklaön 37:11 inom stadsbyggnadsprojekt Henriksdalsbacken, enligt bilaga 4 till detta ärende.
3. Kommunstyrelsen beslutar att ingå föreslaget tilläggsavtal till markanvisningsavtal med Stockholms Kooperativa Bostadsförening för del av fastigheten Sicklaön 37:11 inom stadsbyggnadsprojekt Henriksdalsbacken, enligt bilaga 5 till detta ärende.
4. Kommunstyrelsen beviljar budget för stadsbyggnadsprojekt Henriksdalsbacken med -10 miljoner kronor (netto), fördelat på -10 miljoner kronor i utgifter och 0 kronor i inkomster, för att slutföra detaljplanarbetet och arbete med byggherrekonstult och markanvisning. Medel för systemhandling för allmänna anläggningar får stadsutvecklingsdirektören återkomma med i samband med granskning av detaljplanen.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till reviderat inriktningsbeslut för stadsbyggnadsprojektet Henriksdalsbacken har tagits fram. Det reviderade inriktningsbeslutet omfattar en redogörelse av markanvisningsförfarandet för den genomförda markanvisningen med klimatprofil, förslag på vinnare, ett markanvisningsavtal med den föreslagna tävlingsvinnaren, ett tilläggsavtal till befintligt markanvisningsavtal med SKB samt begäran om utökad budget för detaljplanarbetet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

Projektets huvudsakliga mål är att tillskapa cirka 400 nya bostäder och en förskola. Projektet ska även skapa nya och förbättrade kopplingar till befintliga natur- och vattenområden och utveckla vändslangan vid Henriksdalsberget till ett offentligt torg som aktiveras genom lokaler i intilliggande kvarters bottenplan. En utredning av möjligheten att bygga en gång och cykelbro mellan Henriksdalsberget och Sickla har initierats inom projektet Henriksdalsbacken och föreslås nu fortsätta inom ramen för ett eget stadsbyggnadsprojekt, "Gång- och cykelbro från Henriksdalsberget till Sickla" för vilket ett inriktningsbeslut skrivs upp till samma nämndtillfälle som det här ärendet.

Under första halvan av 2024 genomfördes en markanvisningstävling med klimatprofil enligt beslut den 4 mars 2024. Målet med tävlingen var att skynda på klimatomställningen genom att stimulera byggbranschen att utveckla framtidens hållbara lösningar. Inkomna anbud har jämförts med beräknade klimatavtryck från byggnadens hela livscykel. Anbudet har även redovisat koncept för mobilitetslösningar. Bilagt till tjänsteskrivelsen finns tävlingsinbjudan, sammanfattad utvärdering, den föreslagna vinnarens anbudsblankett samt förslag till markanvisningsavtal med tävlingsvinnaren.

Tilläggsavtalet till markanvisningsavtalet med Stockholms Kooperativa Bostadsförening (SKB) syftar i huvudsak till att precisera vilket markområde som ska omfattas av deras markanvisning då det tidigare var ospecificerat, se kartbilaga till tilläggsavtalet, bilaga 5 till tjänsteskrivelsen.

Utökad budget begärs om -20,3 miljoner kronor för att ta fram systemhandlingar för utbyggnad av allmän plats samt övrigt arbete och utredningar fram till antagen detaljplan och genomförandebeslut. Tidigare beslutad kostnadsbudget är -19,3 miljoner kronor. Sedan det budgetbeslutet togs har ett antal förändringar skett i projektet. Ett uppdrag om att genomföra en markanvisningstävling med klimatprofil har tillkommit, förhandlingar med Nacka mark AB angående en direktanvisning inleddes men fick avslutas då man inte kunde enas om ett markpris, en byggherrekonsult har anlåtts för säkerställa detaljplanens genomförbarhet inför kommande markanvisningar och arbetet med att ta fram en systemhandling för allmänna anläggningar planeras nu att utföras innan genomförandebeslut tas, för att ha tillräckligt bra kalkyler som underlag för genomförandebeslutet. Dessa förändringar innebär högre kostnader för projektet varför en utökad budget nu efterfrågas.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 5 juli 2024

Bilaga 1 Tävlingsinbjudan

Bilaga 2 Sammanfattad utvärdering steg 1 och steg 2

Bilaga 3 Klöverns anbudsblankett steg 2

Bilaga 4 Markanvisningsavtal Klöver AB

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Bilaga 5 Tilläggsavtal till markanvisningsavtal med SKB

Bilaga 6 Ärendeöversikt

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Johan Krogh (C) och Gunilla Grudevall-Steen (L), bifall till beslutspunkterna 1 – 3 i det utsända förslaget från exploateringsenheten, samt beträffande beslutspunkt 4 att stadsutvecklingsutskottet beslutar att föreslå kommunstyrelsen att bevilja budget med -10 miljoner kronor (netto), fördelat på -10 miljoner kronor i utgifter och 0 kronor i inkomster, för att slutföra detaljplanarbetet och arbete med byggherrekonsult och markanvisning. Medel för systemhandling för allmänna anläggningar får stadsutvecklingsdirektören återkomma med i samband med granskning av detaljplanen.

Johanna Kvist (S) yrkade på återremiss för omförhandling och komplettering gällande att upplåtelseformen ska vara hyresrätt.

Mats Gerdau yrkade avslag på Johanna Kvist förslag om återremiss.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns två förslag till beslut, nämligen det av Mats Gerdau framställda förslaget, samt det av Johanna Kvist framställda förslaget om återremiss.

Ordföranden ställde först Johanna Kvists förslag om återremiss mot avslag och fann att stadsutvecklingsutskottet hade beslutat att avslå yrkandet om återremiss.

Ordföranden ställde därefter Mats Gerdaus förslag mot avslag och fann att stadsutvecklingsutskottet hade beslutat enligt Mats Gerdaus förslag.

Protokollsanteckning

Peter Zethraeus lät anteckna följande till protokollet för Moderaterna:

Det är väldigt roligt att vår klimatsmarta markanvisning rönt så stort intresse och att vi fått flera bra anbud. Nacka är uppenbarligen fortsatt en intressant kommun att investera i. Nu finns förutsättningar för att skapa nya attraktiva och riktigt klimatsmarta bostäder i utmärkt kollektivtrafikläge. Det här är moderat miljöpolitik som väver samman klimatengagemang med innovationer och tillväxt. Så bygger vi Nacka och faktiskt även Sverige starkare och mer hållbart. Mycket bättre än att säga nej, stoppa och hindra.

Att vi nu minskar budgetanslagen ger bra kontroll över projekt med flera kontrollstationer. Det är viktigt att hålla hårt i skattepengarna.

Stefan Hult lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

När Västra Sicklaön och Henriksdalsberget utvecklas är det viktigt att det också leder till ökad kommunal service, såsom bibliotek och andra sociala mötesplatser. Det är jättebra med ett klimatfokus i denna markanvisningstävling, men bebyggelsen bör även främja det

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

som är Henriksdalsbergets kännetecken vad gäller god grannsamvaro, lättillgänglig lek och goda villkor för barn att växa upp i. Vi vill också skicka med att hundrastgården är viktig för området.

Ytterligare medskick i processen framåt är att den antikvariska utredningen som gjorts kring Henriksdalsbergets kulturvärde måste tas hänsyn till och vara en utgångspunkt för utformningen av ett nytt bostadsområde. De nya bostadshusen ska förfina Henriksdalsbergets utseende och karaktärsdanande egenskaper och ge liv åt den ursprungliga arkitekturen. Även hur den nya bebyggelsen ska inverka i minsta möjliga mån på den utsikt som sedan Henriksdalsberget byggdes har präglat området behöver tas med i arbetet framåt.

Socialdemokraterna yrkade på återremiss för att upplåtelseformen ska vara hyresrätter då i princip hela Henriksdalberget har ombildats från just hyresrätter till bostadsrätter. Det är viktigt med blandade upplåtelseformer och Nacka behöver fler hyresrätter som folk har råd att bo i.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

”Nackalistan tycker det är viktigt att man snarast presenterar en plats där man kan förlägga hundrastgården som idag ligger på en plats som ska exploateras för att ge plats för nya byggnader. I detaljplanen nämnde man att en tänkbar plats kan vara i naturmarken i Trolldalen, det skulle vara en väldigt dålig ny placering som vi verkligen motsätter oss. En annan utmaning är att det befintliga busstorget även i framtiden måste kunna ha samma kapacitet. Idag trafikeras det med ibland så mycket som 6 bussar (linje 55, 53 och 469 i två olika riktningar) samtidigt plus boendetrafik plus kundparkering för folk som handlar på ICA Henriksdal samt hämtar paket samtidigt. För att SL-trafiken samt dagligvaruhandeln fungerar krävs att busstorget inte påverkas negativt vare sig under byggnationstiden som efter den. Det är positivt att man har tagit stora klimatmässiga hänsyn vad det gäller själva byggnaderna som byggs men det skall också ställas emot den mark som nu exploateras i och med detta projekt. Nackalistan tycker att kommunen om man nu vill leva upp till att vara en grön och klimatvänlig kommun ska skydda hela Trolldalen som naturmark.

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet yrkar inte avslag på ärendet i KSSU men kan komma till ett annat ställningstagande senare. Det som är positivt i detta ärende är klimatprofilen på område 4. Ärendet gäller områdena 4 och 5 som är på västra sidan av Henriksdalsbacken, vilket vänsterpartiet i tidigare ställningstaganden varit okej med. Därmed sagt är att vänsterpartiet inte kommer tillåta någon byggnation i Trolldalen eller på östra sidan av Henriksdalsbacken. Att fortsätta med exploatering på jungfrulig naturmark går inte även om det är miljöcertifierat. Det finns en gräns för hur våra mänskliga aktiviteter, som exploatering av naturmark, kan göras utan att det ger allvarliga skador på ekosystemen. I Trolldalen och i centrala-västra Nacka är naturen redan så tillbakatryckt att det är direkt olämpligt att exploatera på östra sidan av Henriksdalsbacken. Den sökta budgeten som

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

ingår i inriktningsbeslutet kommer användas även för exploateringen av hela stadsbyggnadsprojektet Henriksdalsbacken och eftersom vi inte vill bebygga östra sidan av Henriksdalsbacken in i Trolldalen förväntar vi oss att budgeten kommer underskidas med våra yrkanden.

Att markanvisa med höga klimatkrav har Nacka kommunen haft möjlighet till i alla tidigare markanvisningar, Vänsterpartiet har yrkat på det vid ett flertal tillfällen. Att det sker nu med en markanvisning är ett litet steg åt rätt håll men det stora steget är att krav ställa god klimatprofil i alla markanvisningar och överenskomma med markägare och exploatörer att ställa samma krav själva.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 86

Inriktningsbeslut för stadsbyggnadsprojekt Gång- och cykelbro från Henriksdalsberget till Sickla, fastigheterna Sicklaön 37:11 m.fl.

Startpromemoria samt budget för detaljplaneskedet, utrednings- och projekteringsarbeten

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen beslutar att anta startpromemorian för stadsbyggnadsprojekt "Gång- och cykelbro från Henriksdalsberget till Sickla" enligt bilaga 1 till detta ärende och uppdrar därmed till planenheten att ta fram förslag till detaljplan.
2. Kommunstyrelsen beviljar budget för stadsbyggnadsprojekt "Gång- och cykelbro från Henriksdalsberget till Sickla" med -9 miljoner kronor (netto) för projektledning och arbete med detaljplanen fram till och med plansamråd, vilket tas i anspråk av budgetramen för stadsbyggnadsprojekt inom Nacka för år 2024-2026.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadsprojekt Gång- och cykelbro från Henriksdal till Sickla syftar till att anlägga en gång- och cykelbro från Henriksdalsberget till Alphyddan i Sickla för att koppla samman målpunkter, förbättra tillgängligheten till framtida tunnelbanestationen och övriga kommunikationer i Sickla samt att ge en mer sammanhängande stadsmiljö. Sickla är ett av kommunens stora kommersiella centrum med ett stadsliv och utbud som växer och utvecklas. På Henriksdalsberget bor idag ca 1 700 personer och ytterligare ca 450 bostäder planeras byggas i närtid.

Gång- och cykelbron har tidigare hanterats inom projekt Henriksdalsbacken som också haft en beviljad budget om 1 miljon kronor för att genomföra en första utredning. Projektet föreslås framöver att drivas som ett eget stadsbyggnadsprojekt. Ett förslag till inriktningsbeslut har därför tagits fram, vilket innehåller en startpromemoria och begäran om budget för att bedriva arbetet fram till och med genomförandebeslut.

Startpromemorian beskriver projektets syfte, mål och förutsättningar, bland annat att projektet kräver ny detaljplan, att riksintressena för Värmdöleden och Södra länken måste beaktas samt att projektet är beläget inom ett område som är utpekat som riksintresse för kulturmiljövården. I startpromemorian presenteras också en uppskattning av framtida flöden på bron vilket jämförs med andra gång- och cykelbroar i kommunen. Bron bedöms bli en av Stockholms längsta gång- och cykelbroar.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

Budgetbegäran omfattar -20 miljoner kronor netto för att bedriva arbetet fram till och med genomförandebeslut. Utgifterna omfattar projektering, projektledning och detaljplanekostnader.

Projektets totala kostnader uppskattas till cirka 170 miljoner kronor i kostnadsläget maj 2024, inkluderat bland annat detaljplanearbete, en heltäckande förstudie, projektering, miljödomsansökan, avtalsförhandling med Trafikverket, projektledning samt entreprenadkostnader för genomförandet inkluderat indexuppräknning och riskpåslag. Det finns dock stora osäkerheter i kostnadsuppskattningen då den är gjord i ett mycket tidigt skede. Budget för genomförandet söks i senare genomförandebeslut.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 27 juni 2024 från exploateringsenheten m.fl.

Bilaga 1 Start-PM

Bilaga 2 Ärendeöversikt

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Johan Krogh (C), Gunilla Grudevall-Steen (L), Mikael Carlsson (NL) och Desha Svenneborg (MP), bifall till det utsända förslaget från exploateringsenheten m.fl. med följande ändring gällande beslutspunkt 2:

”Stadsutvecklingsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beviljar budget för projektet med -9 miljoner kronor (netto) för projektledning och arbete med detaljplanen fram till och med plansamråd.”

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut, förslaget från Mats Gerdau (M), och fann att stadsutvecklingsutskottet beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Peter Zethraeus lät anteckna följande till protokollet för Moderaterna:

Äntligen tas ett steg mot den planerade gång och cykelbron som knyter Henriksdalsberget via Alphyddan till Tunnelbanan, Tvärbana och service. Det här är något vi Moderater drivit länge, bron har funnits med ända sedan detaljplaneprogrammet togs fram. Förutom alla uppenbara fördelar med 500 meter till tunnelbanan beräknas det dessutom enligt mäklarexpertisen ge en värdeökning på 10% på kommande och befintliga bostäder.

Det reducerade budgetanslaget ger bra kontroll över projektet, med flera kontrollstationer. Det är viktigt att hålla hårt skattepengarna.

Johan Krogh lät anteckna följande till protokollet för Centerpartiet:

Det är bra att vi nu kommer vidare med den här gång- och cykelbron. Centerpartiet ser den som en förutsättning för att kunna bygga bostäder på Henriksdalsberget då den verkligen

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

tillför något till området. Inte minst kommer den att kraftigt korta avståndet till tunnelbanan för tusentals boende. Det är en vinst för både tid och klimatet.

Gunilla Grudevall-Steen lät anteckna följande till protokollet för Liberalerna:

Glädjande att vi nu kan föreslå kommunstyrelsen att anta startpromemoria för gång och cykelbro mellan Henriksdal och Sickla.

Liberalerna har varit drivande i att få till en bro som sammanbinder Henriksdal med Sickla, att Henriksdalsborna får tillgång till tunnelbanan. Vi tror att detta kan bli något riktigt riktigt bra.

Karin Teljstedt lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraterna:

Vi Kristdemokrater har hela tiden varit positiva till att skapa en gång- och cykelförbindelse mellan Henriksdal och Sickla. Vi ser vikten av skapa en god förbindelse mellan Henriksdalsberget och den service och de kommunikationer Sickla kommer erbjuda i och med tunnelbanan. I och med detta beslut kommer vi ett steg framåt. I det arbete som skett hittills har det visat sig att projektet är förenat med en rad komplexa utmaningar. Vår vilja och inställning är att vi uthålligt ska arbeta aktivt för att lösa de utmaningar detta projekt är förenat med.

Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

Socialdemokraterna är positiva till att knyta ihop Henriksdalsberget med Sickla och tycker att det är bra att detta projekt särskiljs från bostadsbyggnationerna. I den fortsatta processen vill vi lyfta fram att det är viktigt att alla tre bostadsrättsföreningar på Henriksdalsberget får vara med i dialogen med kommunen. Därtill vill vi särskilt lyfta fram att slutkostnaden nämns som osäker i handlingarna. Det är bra med en bro men samtidigt viktigt att kostnaderna inte drar iväg.”

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan ställer sig positiva till detta inriktningsbeslut och att gång- och cykelbron nu ska utredas vidare. Vi ser stora fördelar med denna bro som på ett bra sätt knyter ihop olika områden i Nacka och gör det lättare för boende i Henriksdal att ta sig till Sickla och den framtida tunnelbanan där. Vi är däremot oroliga för vad detta skulle kosta och tycker det är viktig att man noga utreder detta. Vi vill ha en samhällsekonomisk analys samt ett framtagande av vad kostnaden skulle bli i ett ”worst case senario”. Detta skulle bli en lång bro och för många skulle det bli för långt att gå för att ta sig till Sickla och det är viktigt att ta det i beaktande i den fortsatta processen. GC-bron fanns inte med i detaljplaneförslaget från 2022, och utredningen om denna kom till stånd först när NL efterfrågade denna. Detta försenade sannolikt projektet med flera år. Kostnaden för GC-bron borde ha estimerats redan 2022, och då även prioriterats emot andra stadsbyggnadsprojekt som Kyrkviksparken, Upphöjd Saltsjöbana och Mötesplats Nacka.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

§ 87

Reviderat inriktningsbeslut för stadsbyggnadsprojekt Ny fördelningsstation Skvaltån, västra Sicklaön

Informationsärende

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott noterar informationen i tjänsteskrivelsen daterad den 5 juni 2024 till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Nacka Energi AB har i uppdrag att säkra framtida elförsörjning och effektbehov för tillkommande bebyggelse i Nacka stad efter 2028 i enlighet med kommunens övergripande genomförandeplanering. För att kunna säkerställa tillräcklig kapacitet behöver en ny fördelningsstation anläggas.

Den 15 mars 2022, § 44, beslutade kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott att anta en startpromemoria för arbetet med en ny fördelningsstation vid Skvaltån. Beslutet var villkorat av kommunstyrelsens beslut om investeringsbudget och markanvisningsavtal som godkändes den 4 april 2022, § 106. Tidigt i detaljplaneprocessen utreddes risken för översvämning vid skyfall och projektet bedömde att projektområdet var olämpligt för vidare utredning. Därefter inleddes arbetet med att hitta alternativa placeringar i närområdet.

Arbetet med en ny plats har resulterat i att Nacka Energi AB avser förvärva en fastighet genom bolagsköp. Ärendet om bolagsköp är planerat beredas i kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 augusti, kommunstyrelsen den 2 september och beslutas i kommunfullmäktige den 16 september. För att möjliggöra utveckling av en fördelningsstation på den nya platsen behöver ett reviderat inriktningsbeslut, inkluderat nytt start-PM och principöverenskommelse med Nacka Energi AB, fattas av kommunstyrelsen. För att inte föregå beslutsordningen om bolagsköp och möjliggöra framdrift av detaljplanen kommer därför detta informationsärende att följas av ett reviderat inriktningsbeslut på samma sammanträde som för bolagsköpet i kommunstyrelsen den 2 september 2024.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 5 juni 2024

Bilaga 1 Ärendeöversikt

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet noterade informationen till protokollet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 88

Genomförandebeslut Allmänna anläggningar i Saltsjöqvarn

Lägesrapport samt beslut om budget för genomförandet

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen noterar informationen om genomförandet av kommunens övertagande av Allmänna anläggningar i Saltsjöqvarn.
2. Kommunstyrelsen beviljar budget för stadsbyggnadsprojekt Allmänna anläggningar Saltsjöqvarn med -4,4 miljoner kronor netto, vilket tas i anspråk av budgetram för stadsbyggnadsprojekt inom Nacka för år 2024-2027. Detta fördelat på noll miljoner kronor i investeringsinkomster och 4,4 miljoner kronor i investeringsutgifter.

Sammanfattning av ärendet

I Saltsjöqvarn planerar kommunen övertagande av ett antal allmänna anläggningar, utförda inom ramen för tidiga stadsbyggnadsprojekt, i likhet med de övertagande som görs i Finnboda och Danviksstrand. Övertagandet i Saltsjöqvarn omfattar kaj, gång- och cykelväg samt en tunnel.

2021 avtalades med fastighetsägarna och samfällighetsföreningen, som äger och förvaltar anläggningarna, att övertagandet ska ske genom detaljplan och 3D-fastighetsbildning. Anläggningarna är redan utbyggda och kommunen har godkänt deras skick. Övertagandet av tunneln som idag är en gemensamhetsanläggning är komplicerat. Det finns bärande konstruktioner som hör till ovanliggande byggnader och anläggningar samt infarter till flera garage. Alternativa juridiska lösningar för övertagande har prövats men denna lösning är den mest robusta och hållbara och förslaget är att genomföra det som avtalats.

Projektet som pågått sedan 2012 har en beslutad utgiftsbudget på 5,1 miljoner kronor. Dessa medel är förbrukade, och en stor del gick åt till att ta fram underlag för att kunna teckna avtal inför detaljpaneläggning 2021. I samband med det gjordes flera statusbesiktningar och utredningar. Resterande medel har gått till projektledning under de 12 år projektet pågått. Mycket tid har gått åt till att bestämma statusen på kajen och på tunneln, samt att åtgärda de brister som funnits.

För att kunna slutföra detaljplan och genomföra fastighetsregleringar behövs utökad budget. Därtill krävs budget för att kunna betala en avtalad ersättning om cirka 1,5 miljoner kronor för belysningsarbeten som gjorts av samfälligheten i tunneln som föreslås lämnas över till kommunen. Totalt behövs utökad budget på - 4,4 miljoner kronor netto.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

Alternativet om utökad budget inte tilldelas är att gällande avtal sägs upp med fastighetsägarna. Då tas inte en detaljplan fram och anläggningarna lämnas inte över till kommunen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2024-06-17 från exploateringsenheten m.fl.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – det utsända förslaget från exploateringsenheten m.fl. – och fann att stadsutvecklingsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan: Nackalistan är positiva till att kommunen tar över tunneln och kajen. Både tunneln och kajen används idag av allmänheten och trenden är en ökad användning det känns då naturligt att denna mark tas över av kommunen. En sak som vi reagerar på i ärendet är att projektet redan sprungit över sin budget om man räknar in de pengar som kommunen redan avtalat om att man skall betala för det arbete med belysning i tunneln som är gjort. Vi tycker det är viktigt att projekt som drar över budget snabbt kommer upp till politiken för att besluta om ny budget eller om ändringar i projektet, det upplever vi inte har gjorts i detta ärende. Detta skulle förbättra den ekonomiska styrningen och kontrollen så inte kostnader skenar iväg.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 89

Samråd för ny översiktsplan

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra samråd om förslag till ny översiktsplan för Nacka kommun.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige gav i mål och budget 2023–2025 kommunstyrelsen i uppdrag att inleda arbetet med att ta fram en ny översiktsplan. Syftet med översiktsplanen är att den ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling för Nacka och dess invånare samt främja en ändamålsenlig planering utifrån kommunens övergripande mål, ambition och vision. Utvecklingsinriktningen för Nacka 2050 syftar till att i linje med framtagna målbilderna förstärka kommunens befintliga kvaliteter och öka attraktionskraften genom dynamisk och urbana miljöer i Västra Sicklaön och lokalsamhällen med unika identiteter, samtidigt som småskaligheten och den gröna och blå infrastrukturen bevaras. Utöver samrådsförslaget till ny översiktsplan bifogas även en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska genomföras enligt miljöbalken kapitel 6.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 16 augusti 2024 från enheten för strategisk stadsutveckling
Bilaga 1 Översiktsplan för Nacka kommun 2050, samrådsversion augusti 2024
Bilaga 2 Miljökonsekvensbeskrivning, samrådsversion augusti 2024

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från enheten för strategisk stadsutveckling – och fann att stadsutvecklingsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Mikael Carlsson (NL) deltog inte i beslutet.

Protokollsanteckning

Mats Gerdau (M), Johan Krogh (C), Gunilla Grudevall-Steen (L) och Karin Teljstedt (KD) lät anteckna följande till protokollet för Allianspartierna:

Alliansen anser att Nacka ska utvecklas varsamt och i takt med Nackaborna. Det här förslaget till översiktsplan har tagits fram efter en gedigen dialog med de politiska företrädarna i Nacka under hela våren. Nackaborna fick också möjlighet i inledningen av översiktsplanarbetet komma med synpunkter och inspel genom en digital portal. Nu har

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

ett samrådsförslag arbetats fram som på många sätt är bra men samtidigt är långt ifrån färdigt. Vi ser fram emot att gå ut på samråd för att få in synpunkter från Nackabor, nämnder, föreningar och företag. Efter samrådet kommer alla synpunkter att tas om hand och planförslaget kommer att omarbetas innan det är dags för granskning. För oss är det viktigt att få in synpunkter innan vi läser alla detaljer i översiktsplanen och det är därför vissa avsnitt kanske inte känns helt färdiga i dagsläget. Översiktsplanen är ett övergripande dokument som ska peka ut de stora riktningarna för Nacka framåt, inte reglera varje markbit i detalj utan det är något som sker i detaljplaner och planprogram.

Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

Johanna Kvist ProtAnt: Det är bra att förslaget till den nya översiktsplanen ska gå ut på samråd under hösten och vi ser fram emot att ta del av alla synpunkter.

Nacka är en kommun med nära till både skog och vatten, det är unika ingångsvärden att ta tillvara på i framtagande av en ny översiktsplan. Vårt Nacka ska vara en trygg, hållbar och levande kommun med bra boendemiljöer, rikt kultur- idrotts- och föreningsliv, många arbetsplatser och bra offentlig service. Det förutsätter att kommunen i sin planering ser till att det finns trevliga bostadsområden som bidrar till den sociala hållbarheten, en god social, kulturell och kommersiell infrastruktur, bra förskolor, skolor och äldreboenden men också gott om grönområden, välfungerande och klimatanpassade allmänna kommunikationer och mötesplatser samt platser för näringsverksamhet och fritidsverksamheter.

Det är viktigt att när Nacka utvecklas tidigt planera och skapa för ytor för kultur, idrott och spontan lek för att möjliggöra för en aktiv och meningsfull fritid genom hela livet. Alla delar av Nacka kommun ska leva och utvecklas, inte bara de områden som byggs ut i anslutning till att Nacka får tunnelbana. Vi måste investera oss ur klimatkrisen genom att hela tiden se till att miljön och klimatet är styrande när vi bygger. Hur vi planerar trafiken och möjliggör för minskade utsläpp inom transportsektorn är viktigt.

När nya bostäder och arbetsplatser planeras och byggs, måste kommunen ta hänsyn till den miljö och omgivning som de ska ingå i och vara lyhörd för synpunkter från dem som redan bor i området. Nya bostäder bör anpassas till omgivande bebyggelse vad gäller täthet, höjd och grönytor. Och vi bör bejaka att olika områden har olika byggnadsmässig karaktär.

Vi vill att det byggs energieffektiva bostäder av olika storlek och med olika upplåtelseformer. Det behövs fler ungdomsbostäder med hyresrätt, men också fler äldreboendestäder av olika slag (såväl äldreboenden som seniorbostäder) i alla delar av kommunen.

Vi socialdemokrater ser fram emot den fortsatta processen, inte minst att få ta del av alla de synpunkter och inspel som inkommer under samrådet.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Se protokollsbilaga 1.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2024-08-20

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet yrkar inte avslag på ärendet i KSSU men kan komma till ett annat ställningstagande senare. Det som är positivt i detta ärende är klimatprofilen på område 4. Ärendet gäller områdena 4 och 5 som är på västra sidan av Henriksdalsbacken, vilket vänsterpartiet i tidigare ställningstaganden varit okej med. Därmed sagt är att vänsterpartiet inte kommer tillåta någon byggnation i Trolldalen eller på östra sidan av Henriksdalsbacken. Att fortsätta med exploatering på jungfrulig naturmark går inte även om det är miljöcertifierat. Det finns en gräns för hur våra mänskliga aktiviteter, som exploatering av naturmark, kan göras utan att det ger allvarliga skador på ekosystemen. I Trolldalen och i centrala-västra Nacka är naturen redan så tillbakatryckt att det är direkt olämpligt att exploatera på östra sidan av Henriksdalsbacken. Den sökta budgeten som ingår i inriktningsbeslutet kommer användas även för exploateringen av hela stadsbyggnadsprojektet Henriksdalsbacken och eftersom vi inte vill bebygga östrasidan av Henriksdalsbacken in i Trolldalen förväntar vi oss att budgeten kommer underskridas med våra yrkanden.

Att markanvisa med höga klimatkrav har Nacka kommunen haft möjlighet till i alla tidigare markanvisningar, Vänsterpartiet har yrkat på det vid ett flertal tillfällen. Att det sker nu med en markanvisning är ett litet steg åt rätt håll men det stora steget är att krav ställa god klimatprofil i alla markanvisningar och överenskomma med markägare och exploatörer att ställa samma krav själva.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 90

Politikerinitiativ – Höj målet och utveckla Nackas fastigheter

Inkom den 18 december 2023 av Desha Svenneborg och Sidney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen konstaterar att en ny fastighetsstrategi antogs för ett år sedan. Där i anges att klimat- och miljökrav ska ställas i alla fastighetsprojekt, t ex. krav på Miljöbyggnad Silver, samt att fastighetsenheten ska arbeta så att målen i kommunens miljö- och klimatprogram nås. Kommunstyrelsen ser inte skäl att frångå detta nyligen fattade beslut. Däremot är det viktigt att tillvarata erfarenheterna från de ambitiösa miljökrav som ställs i multisporhallen i Fisksätra till kommande projekt. Med detta är politikerinitiativet färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Initiativet föreslår att höja målet för energikriterierna i Miljöbyggnad till Guld för Nackas fastigheter. Fastighetsenheten anser det svårt att överblicka konsekvenserna av detta då den nya versionen av Miljöbyggnad innebär betydande förändringar med nya krav och anpassning till bland annat EU-taxonomin. Fastighetsenheten föreslår att behålla nuvarande krav på Miljöbyggnad Silver i enlighet med kommunens fastighetsstrategi men att Nacka börjar att certifiera och inte bara verifiera. Detta bör öka möjligheten att erhålla ett högre betyg för Nackas ramverk för gröna obligationer och göra Nacka ännu intressantare hos investerare. Fastighetsenheten kommer att göra klimatbudget i alla nybyggnadsprojekt med ambitionen att den genomsnittliga klimatpåverkan skall halveras till 2030.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 10 juni 2024 från fastighetsenheten

Bilaga 1 Politikerinitiativ Höj målet och utveckla Nackas fastigheter

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Gunilla Grudevall-Steen (L) och Johan Krogh (C), bifall till eget förslag enligt följande.

” Stadsutvecklingsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

Kommunstyrelsen konstaterar att en ny fastighetsstrategi antogs för ett år sedan. Där i anges att klimat- och miljökrav ska ställas i alla fastighetsprojekt, t ex krav på Miljöbyggnad Silver, samt att fastighetsenheten ska arbeta så att målen i kommunens miljö- och klimatprogram nås. Kommunstyrelsen ser inte skäl att frångå detta nyligen fattade beslut. Däremot är det viktigt att tillvarata erfarenheterna från de ambitiösa miljökrav som ställs i multisporthallen i Fisksätra till kommande projekt. Med detta är politikerinitiativet färdigbehandlat.”

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från Mats Gerdau (M) – och fann att stadsutvecklingsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan tycker att det är bra att vi i Nacka aktivt arbetar för att bygga med höga miljökrav. Vi ser gärna att man utreder möjligheterna till att gå över till en certifiering istället för endast en verifiering som man har nu. Vi tycker att detta ärende borde ha skickats även till KSMU eftersom just klimat - och miljöaspekter ligger på deras bord.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 91

Politikerinitiativ – Alternativa platser för verksamhetsområde inom Fisksätra-Saltsjöbaden

Inkom den 4 mars 2024 av Johanna Kvist (S) m.fl.

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen noterar att kommunen redan arbetar med utredning av tre alternativa platser i Fisksätra för verksamhets- och småindustrietablering.
2. Kommunstyrelsen noterar yttrande från näringslivsstaben gällande efterfrågan på småindustri och liknande verksamheter i Saltsjöbaden och Fisksätra.
3. Kommunstyrelsen anser därmed politikerinitiativet färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Den 4 mars 2024 lämnade Johanna Kvist (S), Henrik Unosson (S) och Gunnel Nyman Gräff (S) in ett politikerinitiativ om:

”att utreda efterfrågan på lokaler för småindustri eller liknande verksamhet i Saltsjöbaden och Fisksätra.

att kommunen utreder alternativa platser för småindustri eller liknande verksamhet i Saltsjöbaden och Fisksätra”

Exploateringsenheten genomför för närvarande ett arbete med att utreda tre utpekade fastigheter i Fisksätra på uppdrag av Kommunstyrelsen. Arbetet är pågående och förslag väntas kunna presenteras under hösten 2024.

Näringslivsstaben har en god bild över den generella efterfrågan av verksamhetsmark i Nacka. Efterfrågan är generellt lika som i kranskommunerna. Näringslivsstaben kan också konstatera att det finns ett ständigt återkommande intresse för verksamhetsmark i Fisksätraområdet såväl som i övriga kommundelar. Företag har ofta god förmåga att själva identifiera möjliga platser för verksamhetsetablering. Detta gäller hela Nacka såväl som i Fisksätra och Saltsjöbaden.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 13 augusti 2024 från exploateringsenheten m.fl

Bilaga 1 Politikerinitiativ – Alternativa platser för verksamhetsområde

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Yrkanden

Johanna Kvist (S) yrkade, med instämmande av Mikael Carlsson (NL) och Tomas Ottosson (V), bifall till andra att-satsen i politikerinitiativet, nämligen ”att kommunen utreder alternativa platser för småindustri eller liknande verksamhet i Saltsjöbaden och Fisksätra.”

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till det utsända förslaget från exploateringsenheten m.fl.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns två förslag till beslut, dels det utsända förslaget från exploateringsenheten m.fl., dels förslaget från Johanna Kvist (S).

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att stadsutvecklingsutskottet beslutat i enlighet med det utsända förslaget.

Protokollsanteckning

Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

Detta politikerinitiativ togs fram i början av 2024 när den moderatstyrda minoriteten ville sälja Igelbodatomterna, men kort därefter backade de från det. Tack vare ett stort engagemang bland boende och föreningar i både Fisksätra och Saltsjöbaden, tillsammans med en aktiv opposition, räddades Igelbodatomterna.

Socialdemokraterna ser positivt på att tre områden nu utreds för verksamhetsområde i Fisksätra. Samtidigt har vårt initiativ en bredare ansats och därför yrkade vi bifall till det.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan tycker det är bra om kommunen kan leta lämpliga platser för verksamhetsområden i alla kommundelar. Vi tror att efterfrågan på bra platser med bra lokalisering är stor och att det lokala näringslivet kan utvecklas positivt i kommunen om vi kan lokalisera dessa platser. I tjänsteskrivelsen så beskrivs processen kring verksamhetsområden som väldigt passiv från kommunen, det är först när något företag intresserat sig för någon mark som man börjar titta på detta. Vi är istället för en annan process där kommunen mer aktivt planerar utvecklingen av kommunen och hittar platser för verksamhetsområden som så lite som möjligt innebär negativa konsekvenser för närboende eller för natur och kulturmiljö. Vi tror att detta sker på bästa sätt genom att kommunen tar en mer aktiv roll i utvecklandet och tillskapandet av nya verksamhetsområden istället för att vänta på att enskilda företag ska komma med förslag. Vi tror att detta arbetssätt även skule vara positivt för näringslivet i kommunen.

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet ser att det är bäst att bifalla politikerinitiativet då Nacka kommuns egna utredningsförslag begränsar sig några få områden i närområdet till Fisksätra. Vi menar att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2024-08-20

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

ett öppnare och större sökområde kan ge bättre resultat. Att utesluta hela Saltsjöbadet från utredningsuppdraget kan ge fel effekter.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 92

Medborgarförslag gällande parkering Stavsborgsskolan Älta

Inkom den 8 april 2024

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen noterar att ägaren till den aktuella fastigheten Älta 14:97 i Nacka kommun upplåtit marken för parkering på kvällar, helger och helgdagar.

Medborgarförslaget är därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag som inkommit till kommunen föreslås att en lastplats belägen vid Stavsborgsskolan i Älta ska omvandlas till parkeringsyta tillgänglig för allmänheten under kvällar och helger. Aktuell yta framgår av bilaga till tjänsteskrivelsen.

Den aktuella fastigheten ägs av en privat fastighetsägare.

Kommunen är ansvarig för att reglera parkering på allmän platsmark. Aktuell fastighet utgör dock kvartersmark, vilket innebär att det är fastighetsägaren som avgör om parkeringsplatser ska tillskapas och i sådana fall vilka parkeringsregler som ska gälla för dem. Kommunen kan därmed inte heller upplåta parkering på platsen enligt lagen /(1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering.

Ägaren av den aktuella fastigheten har själv beslutat att upplåta lastplatsen för parkering under kvällar, helger och helgdagar. Allmänheten kommer således att kunna parkera inom ytan från 17-07 på vardagar och dygnet runt på helger och helgdagar.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 19 juni 2024 från fastighetsenheten

Bilaga 1 Medborgarförslaget

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – det utsända förslaget från fastighetsenheten – och fann att stadsutvecklingsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Protokollsanteckning

Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

Tillgången till parkeringsplatser i Älta är ansträngd och det är positivt att ältabor ser möjliga platser och inkommer med ett medborgarförslag som detta. Vi ser positivt på att ägaren av den aktuella fastigheten nu har upplåtit marken för parkering på kvällar, helger och helgdagar och hoppas det kan underlätta parkeringssituationen.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan tycker att detta är ett bra medborgarförslag och vi är glada att intentionerna i detta kan uppfyllas. Vi vill dock påpeka att problemet med parkeringen och att vi inte snabbt kan åtgärda detta själva är en följd av och en av nackdelarna med den stora utförsäljning av välfärdslokaler som skett i Nacka. Kommunen förlorar helt rådigheten över marken och kan inte på egen hand styra t.ex. parkeringar så att de kan utnyttjas på ett optimalt sätt.

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

Det är ett klokt medborgarförslag som kan underlätta vardagen för alla som behöver parkera i närheten av idrottshallarna och fotbollsplanen vid Stavsborgsskolan. Klokt att använda marken resurseffektivt så att den fungerar för olika ändamål på olika tider. Tyvärr har kommunen sålt marken och möjligheten att själva bestämma parkeringsregler på platsen. Det beslutet att sälja marken ger markägaren rätt att bestämma själv om det får parkeras på platsen eller om det kommer kosta pengar att parkera i framtiden.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 93

Medborgarförslag – Skapa Nacka sportfält genom överdäckning av Värmdöleden

Inkom den 19 april 2024

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget. Erfarenheterna från arbetet med Mötesplats Nacka visar att en överdäckning av Värmdöleden är dels väldigt kostsam med investeringar i mångmiljardklassen och dels medför stor påverkan på framkomligheten under flera års byggtid.

Sammanfattning av ärendet

Förslagsställaren föreslår att kommunen ska tillskapa ytor för idrottsfunktioner genom att överdäcka ytterligare del av Värmdöleden i samband med den planerade överdäckningen i projektet Mötesplats Nacka. Överdäckning av väg- och spårområden för att möjliggöra exempelvis idrottsfunktioner, bostäder och arbetsplatser innebär stora inventeringar och hantering av omfattande och komplexa frågeställningar.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att pausa stadsbyggnadsprojekt Mötesplats Nacka på grund av omfattande kostnader och med målet att kommunens stadsutveckling ska vara i balans till år 2040. Det är framförallt kommunens ekonomi som påverkar möjligheten att initiera ett kostnadsdrivande projekt som en överdäckning sannolikt skulle innebära. Enligt kommunens mål och budget ska stadsutvecklingen vara självfinansierad till och med år 2040, vilket innebär att inkomsterna ska vara minst lika stora som utgifterna. För att uppnå detta krävs ett aktivt arbete för att säkra att inkomster och utgifter taktar med varandra. Prognoser baserade på pågående och planerade projekt har gjorts och visar alltså på att det är en stor utmaning att uppnå målet fram till 2040.

Som följd av kommunfullmäktiges beslut om att pausa stadsbyggnadsprojekt Mötesplats Nacka och de omfattande investeringar som förslaget skulle innebära föreslås förslaget avslås.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 4 juni 2024 från planenheten

Bilaga Medborgarförslag ”Skapa Nacka sportfält genom överdäckning av Värmdöleden”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Johan Krogh (C), Gunilla Grudevall-Steen (L) och Mikael Carlsson (NL), bifall till eget förslag enligt följande:

”Stadsutvecklingsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget. Erfarenheterna från arbetet med Mötesplats Nacka visar att en överdäckning av Värmdöleden är dels väldigt kostsam med investeringar i mångmiljardklassen och dels medför stor påverkan på framkomligheten under flera års byggtid.”

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut, förslaget från Mats Gerdau (M), och fann att stadsutvecklingsutskottet beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

Vi socialdemokrater vill tacka för engagemanget och ett bra förslag för att skapa fler idrottsytor i Nacka. Socialdemokraterna har tidigare drivit att överdäcka 222:an för att skapa ytor för idrott. Under våren blev vi tyvärr tvungna att pausa projektet Mötesplats Nacka, bussterminal och överdäckning, för att kostnaderna väntades bli väldigt mycket högre än vad som beräknats. Vi har varit kritiska mot detta då just Mötesplats Nacka var ett av de viktigaste projekten, inte minst för att knyta samman tunnelbanan med bussarna. Det är viktigt att framöver inte omöjliggöra för en överdäckning. Vi ser också vikten av att Järlahöjden utvecklas med fokus på idrott och kultur.

Vi kan tyvärr bara konstatera att med Moderaternas politik så finns en ovilja att prioritera idrottsytor och yta efter yta faller. Exploatörernas intressen sätts ständigt framför våra barns.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Att skapa fler centrala idrottsytor, i närheten av där många barn och unga kommer att bo är en prioriterad fråga för oss. Däremot så anser vi att det inte är ekonomiskt försvarbart att överdäcka en del av Värmdöleden för att tillskapa dessa idrottsytor. Tidigare utredningar har visat att en överdäckning är förknippad med mycket stora kostnader och även om det vore en väldigt bra placering rent geografiskt för idrottsytor så är det inte ekonomiskt genomförbart. Nackalistan vill istället utveckla idrottsytor runt om i centrala Nacka där vi till exempel vill utveckla Järlahöjden till ett idrottskluster samt utveckla nuvarande Sicklavallen så att det åter skapas en 11-spelarplan där.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 94

Medborgarförslag om att införa gratis SL-kort till alla Nacka kommuns unga och pensionärer året runt

Inkom den 22 april 2024

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget om att införa gratis SL-kort till alla Nacka kommuns unga och pensionerade året runt.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget föreslås att kommunen inför gratis SL-kort till alla Nacka kommuns unga och pensionärer året runt i ett obestämt antal år. Trafikenheten bedömer att intentionerna i medborgarförslaget är positiva i syfte att öka andelen resor med kollektiva färdmedel inom kommunen och för att öka tillgängligheten till kollektivtrafiken för unga och äldre. Nacka kommun arbetar kontinuerligt med åtgärder som fyller samma målbild, där kommunen tydligt har ansvar, rådighet och möjligheter. Regionen ansvarar för kollektivtrafikens utbud och biljettpriiser, och är den part som primärt bör hantera en fråga om att ytterligare reducera priset för resenärerna.

Avseende de ekonomiska motiven i förslaget har både unga och pensionärer redan förmånliga erbjudanden och priser på den ordinarie SL-taxan. Bedömningen är att förslaget om gratis SL-kort kan innebära stora ekonomiska kostnader, där invånare exempelvis kan dra nytta av förmånen på ett negativt sätt, så som att hämta ut ett SL-kort som inte nyttjas frekvent eller överhuvudtaget. Med ovanstående motiv är bedömningen att förslaget bör avslås.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 17 juni 2024 från trafikenheten

Bilaga 1 Medborgarförslaget

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från trafikenheten – och fann att stadsutvecklingsutskottet beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Stefan Hult lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

Socialdemokraterna anser förstås att det är mycket viktigt att kollektivtrafik är tillgängligt för alla grupper i samhället. Därför tycker vi att intentionerna i medborgarförslaget är positiva. Vi uppfattar att syftet är att öka antalet resor med kollektiva färdmedel och att öka

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2024-08-20

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

tillgängligheten till kollektivtrafik för unga och äldre. Men vi menar att det med dagens ekonomiska läge inte är möjligt att kommunen tar på sig nya utgifter på 100-tals miljoner kronor på ett område som i första hand är regionens ansvar. Därutöver har både unga och pensionärer redan idag mer förmånliga priser på färdbiljetter än övriga ålderskategorier. Från och med sportlovet 2024 är ungdomar i åldern 12-17 år också berättigade till en lovbiljett som gör att de kan resa kostnadsfritt med kollektivtrafiken under alla skollov.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan är verkligen för en bra kollektivtrafik i hela kommunen som alla kan nyttja. Däremot anser vi att priset på SL-kortet är en regional fråga och inget som kommunen kan bestämma över. Vi tycker därför att detta förslag är något som borde tillskrivas regionen och att kommunen därför inte kan bifalla det.

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet ser stora positiva effekter av medborgarförslaget och i regionen där taxor för kollektivtrafiken hanteras är vänsterpartiets politik att sänka taxorna. Vi är för gratis lovkort för ungdomar och sänkta taxor för alla resenärer. Det behöver dock ske stegvis för att regionens budget ska räcka till många ändamål. Ett problem i både kommunens och regionens budgetar är de minskade statsanslagen som tvingar region och de flesta kommuner till plågsamma besparingar. När sen Nacka kommun dessutom sänker skatten minskar budgeten för extra insatser för tex ungdomar eller pensionärer ytterligare.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 95

Övriga frågor

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott noterade informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdirektör Viktor Kilén redogjorde i korthet för vad som framkommit vid projektgenomlysning enligt rapport inhämtad från konsultbolaget KPMG.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet noterade informationen till protokollet.

Protokollsanteckning

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Rapporten från KPMG lyfter ett stort antal mycket allvarliga brister i de två projekt som granskats; Kyrkviksparken och Stadshusparken.

Sammantaget bedömer KPMG att "man inte har efterlevt Kommunens riktlinjer".

KPMG:s bild är att "det råder en kultur inom kommunens arbete med investeringsprojekt som inte förespråkar en vilja eller förmåga till att förstå eller agera på kostnadsfördringar som eskaleras", dvs "en genomgående kultur där kostnadsstyrning är av lägre prioritet.

Därtill "saknas kunskap och förståelse för arbete med riskhantering inför och löpande under ett investeringsprojekt".

Nackalistan delar rapportens slutsats, att det "saknas såväl förutsättningar till systematisk kostnadsuppföljning som ändamålsenliga systemstöd för att ta fram, beräkna och rapportera exakta prognoser och rapporter". KPML-rapportens slutsats att problemet är systematiskt och även finns i de övriga projekten är något vi delar och vi är oroliga att det är en kultur som finns i Stadshuset och som skapats av den moderatstyrda politiska ledningen, ett parti som styrt kommunen i över 50 år.

Vi som varit med i Nackapolitiken ett tag vet hur vi som oppositionsparti bemötts när vi efterfrågat bättre underlag inför beslut. Eller när vi ifrågasatt siffror och budgetar och krävt alternativ utredda, något som vi i Nackalistan begärt gång på gång. Trots att det är vår uppgift som förtroendevalda politiker att kräva ordentliga beslutsunderlag inför viktiga beslut och måna om skattebetalarnas pengar, har våra krav negligerats. Vi i Nackalistan har istället hånats och kallats feiga och tråkiga av högt uppsatta allianspolitiker.

Att komma med alternativa lösningar, ge kritik och begära underlag av hög kvalitet, eller att tänka på ett annat sätt än den politiska ledningen, förlöjligas och det likställs med att man vill sabotera utvecklingen i kommunen. Detta är ett mycket skadligt ledarskap och det

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

medför de allvarliga konsekvenser vi nu ser i form av havererade miljard-projekt, där skattemedel slösats bort på grund av en nästan obefintlig styrning och kostnadsmedvetenhet. Att skylla på att enskilda eller grupper av tjänstepersoner handlat fel är ett sätt att försöka skjuta bort fokuset från det verkliga problemet: den kultur som den politiska ledningen i Nacka kommun skapat.

Vi i Nackalistan avslöjade för några år sedan hur tjänstepersoner uppmanats att svara felaktigt på tidningen Aktuell Hållbarhets miljöenkät för att kommunen på så sätt skulle komma högre upp i den årliga kommunrankningen "Miljöbästa kommun". I samband med vår granskning mötte vi också tjänstepersoner, som inte vågade träffa oss i stadshuset av rädsla för att andra kunde se oss och vad det kunde leda till. Dessa tjänstemän berättade om trycket de upplevt ovanifrån, för att se till att komma högt i kommunjämförelser. De berättade om deras rädsla för att vara kritisk, ifrågasätta eller prata med oppositionspartier och deras farhåga att detta kunde påverka deras karriärer.

I samband med presentationen av KPMG rapporten som kom nu i juni, har vi också pratat med tjänstepersoner som menar att det varit allmänt känt att kommunen inte haft en bra ekonomisk kontroll och att budgetarna som presenteras för politiken medvetet varit i underkant. Detta skadliga ledarskap har kostat kommuninvånarna många miljoner helt i onödan, pengar som inte gett dem någon nytta alls.

Denna, enligt vår mening skadliga kultur som frodats i kommunen, är något som vi behöver komma ifrån snarast. Det krävs en ny politisk ledning för att skapa en kultur med rutiner där kommunens reglemente och riktlinjer följs och där invanda mönster bryts. Det är inom den politiska ledningen i Nacka som ansvar ska utkrävas. Att byta ut några av kommunens tjänstemän löser inte dessa verkliga, djupgående problem.

I rapporten har KPMG också identifierat brister i arbetssätt inom projektorganisationen, vilket utkristalleras i projektens avsaknad av att presentera löpande och korrekta lägesrapporter, innehållande kostnadsutfall och slutkostnadsprognos baserat på väldokumenterade och genomarbetade kalkyler.

Vidare behandlas investeringsbudget utifrån en intäkts- och kostnadsmodell (netto) vilket möjliggör att använda "intäkterna" som en faktor för att hålla nere "nettokostnaden" och på så sätt inte rättvisande reflektera investeringsprojektens verkliga totala kostnader. Detta är brister omedelbart måste åtgärdas.

KPMGs rapport, som är offentlig handling, finns inte publicerad på Nackas webbsida. Eftersom rapporten inte är en del av den lagstadgade kommunrevisionen har den inte heller skickats till de ansvariga politiska nämnderna, inklusive kommunstyrelsen där de ansvariga politikerna sitter. Därmed finns inte heller krav på att rapportens slutsatser behöver besvaras skriftligt av dem. Risken finns att KPMGs rapport bara blir en skrivbordsprodukt som begravs av det politiska styret utan att ett befogat ansvar kan utkrävas.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Bilaga I till protokoll KSSU 2024-08-20 § 89 Ärendenamn (Dnr. KFKS-2023-00212)

Mikael Carlsson lät anteckna följande för Nackalistan:

§07 Samråd för ny översiktsplan

Protokollsanteckning:

Nackalistan tycker generellt att detaljrikiedom i översiktsplanen är alldeles för liten, det är svårt att förstå vad som ska planeras och flera viktiga saker som påverkar utvecklingen är inte med. Vi saknar t.ex. idrottsplatser, fotbollsplaner, kulturlokaler och drivmedelsstationer. Alla dessa saker behöver planeras in tidigt för att övrig utveckling av kommunen ska kunna förhålla sig till det. Vi tycker också det är oklart hur översiktsplanen förhåller sig till RUF5 som nu är ute på samråd. Nedan har vi sammanställt de flesta av de förändringar vi vill se. Vi kommer inte kunna att ställa oss bakom att sända ut förslaget på samråd om inte detaljeringen förbättras och i alla fall idrottsplatser placeras ut. Det vore bra om man tydligt kan se om målet på 30% skyddad grönyta kommer att nås. Vi tycker också att man är tydligare med hur man tänker kring *Östlig förbindelse*

Nackalistans synpunkter på utkast till översiktsplan

Övergripande synpunkter

- Nackalistan har invändningar emot hur detta ärende har beretts så här långt. Att skicka ut utkastet för översiktsplanen för synpunkter under ett antal sommarveckor minskar politikens möjligheter att granska och analysera planen vilket försämrar den demokratiska processen. Vi vill påminna om att kommunen tidigare fått synpunkter på hur viktiga ärenden bereds, t.ex. från revisionsfirman E & Y i samband med kommunens beredning av den s.k. upphöjningen av Saltsjöbanan. Ett annat exempel där kommunen får kritik för sin ärendeberedning och bristande projektstyrning är när KPMG nyligen reviderade hanteringen av Kyrkviken och Stadshusparken.
- Det är inte tydligt hur allmänhetens synpunkter har tillvaratagits i framtagandet av översiktsplanen. Allmänhetens har inkommit med synpunkter på översiktsplanen och den s.k. framtidsdialogen som har engagerat många Nackabor. Att inte hantera och bemöta de synpunkter som inkommit kan leda till missnöje och politikerförakt.
- Nacka kommun har de senaste åren präglats av ett byggkaos. Nackalistan vill att Nacka ska utvecklas varsamt. En stor del av översiktsplanen kallas för

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

”mångfunktionell bebyggelse” vilket kan innebära bostäder, parker, naturområden, kontor, handel, idrott mm. Det betyder att kommunen har full flexibilitet att använda ytan som den vill och avsikten med översiktsplanen går förlorad. Möjligheten att förstå och påverka hur kommunens yta planeras att användas blir begränsad för kommunens invånare. Nackalistan vill inte att begreppet används utan att innebörden preciseras och utan att det förklaras vad som avses.

- Den senaste tiden har ett antal byggprojekt pausats i Nacka kommun. Det framgår inte i utkastet till översiktsplan om en ny prognos för befolkningsutvecklingen ligger till grund för förslaget. Nackalistan anser att den befolkningsprognos som översiktsplanen baseras på ska specificeras.
- Som vi framförde i juni stämmer inte översiktsplanen och den regionala utvecklingsplanen i Stockholms län (RUF5) överens i flera avseenden. Det gäller bl.a. tunnelbanans förlängning från Nacka forum till Orminge centrum, östlig förbindelse, kollektiv båttrafik och bussterminalen vid Nacka forum.
- Det är oklart om programmet för Sickla och Centrala Nacka, strukturplanen och strukturkartan för Centrala Nacka ska utgå eller arbetas om. Den naturvårdsplanen som man refererar till i översiktsplanen finns ännu inte.

Generella synpunkter

Buller

Sid 90 i ÖP, Miljökvalitetsnormer buller.

Buller har stor inverkan på människors hälsa och livskvalitet och finns med i flera av riksdagens miljökvalitetsmål. Det byggkaos som präglat Nacka de senaste åren leder till kraftfulla bullerstörningar för kommunens invånare. Bullret kommer dels från byggandet i sig, dels från bl.a. vägtrafiken när invånarantalet stiger.

I översiktsplanen står bla att ”i planeringen eftersträvas goda ljudmiljöer.” Nackalistan efterfrågar en strategi för hur kommunen ska lösa bullerproblemen när byggandet och antalet invånare ska öka.

Alla kommuner över 100 000 invånare ska kartlägga buller från vägar och spårtrafik. På sid 90 i ÖP finns en karta som heter "Bullerkartläggning väg". Det framgår inte om den är ny eller när den gjordes. Det är svårt att från kartan utläsa vilka områden som är röda och vilka som är lila (över 70 dBA). Det behöver bli tydligare.

Redan idag finns bullerproblematik från Värmdöleden, Värmdövägen, Saltsjöbadsleden och Saltsjöbanan för att nämna några. Bullerplank saknas på flera sträckor och bullret upplevs som störande av många boende. Med ökad turtäthet på Saltsjöbanan riskerar bullret även från järnvägen att öka vilket påverkar många som bor i småhusområdena längs med banans sträckning. Vi vill också att det tydliggörs om bullerkällor utanför kommungränsen som påverkar Nacka ska karteras (t ex Tyresöleden, väg 222 i höjd

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

med Henriksdal och inflygningsleden till Bromma)? Dessa påverkar ju Nacka väldigt mycket.

Klimat och miljö

Klimatpåverkan, anpassning till den pågående klimatförändringen och miljöaspekter ska vara vägledande i alla projekt. Vissa nybyggda områden präglas idag av betong och cement vilket innebär stor utsläpp av växthusgaser. Hårdgjorda ytor ska minimeras så långt det är möjligt.

Nackas lokala centrum

Nackalistan anser att de lokala centrum som finns i Nacka har en viktig roll i boendes vardag och behöver utvecklas. Här finns en stor potential i Nacka att öka boendekvaliteten med levande centrum som erbjuder både service, föreningslokaler och kultur. I översiktsplanen är fokus på bostadsbyggande i våra centrum men vi menar att det som inte är bostäder bör lyftas.

Beskrivningen av lokala centrum bör differentieras. Beteckningen "Lokala centrum" som används för att beskriva alla olika centrum, t.ex. Björknäs centrum, Fisksätra centrum, Ektorp Centrum och Älta Centrum blir lätt otydlig och missvisande. Det är exempel på centrum med väldigt olika karaktär.

Nackas kulturella arv

Nackalistan anser att hus av historisk eller kulturell betydelse måste skyddas. Det gäller till exempel Sickla och Neglinge stationshus och chefsbostaden i Finnboda. Andra exempel är Birkaområdet och Storängen som är viktiga kulturmiljöer och bör bevaras. Vi vill värna Nackas kulturella arv och bevara dem för framtida generationer. Vi vill också att det preciseras vad man menar med att kulturmiljön ska ha plats för nya årsringar? Det är otydligt om kulturmiljöerna som inte omfattas av riksintresse ska bevaras eller inte.

Föreningslivet; sport, fritid och kultur

Att ha lätt tillgänglig och boendenära yta för spontan idrott är livskvalitet för många Nackabor och en stor anledning till att många väljer att flytta hit. Nacka har idag ett stort behov av fotbollsplaner och plats för annan sport. Det är anmärkningsvärt att översiktsplanen inte verkar lösa dessa problem. Kommunen bör planera in bostadsnära idrottsytor i alla kommundelar. Fritidsgårdar ska finnas i alla kommundelar och det bör tillskapas nya på t.ex. Kvarnholmen-Finnboda-Finnberget när kommunen växer. Vi saknar ytor i planen som tydligt är dedikerade till sport, fritid och kultur. På vissa ställen i översiktsplanen går det att läsa att idrott och kultur ska finnas men det preciseras inte på kartorna vilket är en stor brist.

På sidan 65 skriver man "Det är viktigt att reservera mark i strategiska lägen eftersom dessa anläggningar ofta kräver stora ytor och måste vara placerade inom eller nära de större tätorterna för att vara tillgängliga för många."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Ändå väljer man att inte placera ut vare sig befintliga eller tilltänkta idrottsplatser vilket ger intrycket att inget skall tillskapas till 2050

På den nu gällande översiktsplanen finns större idrottsplatser utsatta så den förändring man nu föreslår är en stor försämring.

Synpunkter på specifika delar av kommunen:

Västra Sicklaön

Denna del av kommunen är redan kraftigt förtätad och de boende klagar på byggkaos, dålig framkomlighet och att grönytor försvinner. Det är dags att dra i handbromsen vad gäller byggandet och fokusera på boendekvalitet för de som redan bor i området. Västra Sicklaön har några av kommunens mest värdefulla kulturbyggnader som måste bevaras. De små naturområden som idag finns måste bevaras.

- Henriksdalsbacken: Den östliga sidan av Henriksdalsbacken (alltså Trolldalen) borde förbli naturmark. Här nämndes i samrådshandlingarna för Henriksdalsbacken att en del av Trolldalen ska bli hundrastgård (parkmark?) eftersom befintliga hundrastgården exploateras inom detaljplanen för Henriksdalsbacken. Hundrastgården får inte placeras i skogen.
- Henriksdal (skogsdungarna norr och syd om Kvarnholmsvägen mellan Henriksdalsringen och Henriksborg): Dessa skulle exploateras inom etapp 2 och 3 inom planprogrammet för Henriksdal som nu alltså är mycket försenad. Kommunen vill exploatera skogen för att skapa en stadsgata vid Kvarnholmsvägen. Vi vill skydda den skog som finns där. En gångbro mellan Henriksdal och Sickla ska utredas.
- Hästholmssundet (sundet mellan Finnboda / Finnberget och Kvarnholmen): Positivt att det skapas vattenytor och parkliknande omgivning men Start PM föreslår också att bostadshus ska byggas på marken där det idag står Hästholmens Båtsällskap vars historiska klubbhus brann ner för någon vecka sedan.
- Utblicken och Förmansbostaden (Finnberget). Detta område bör betecknas som naturmark och ej exploateras.
- Skatberget (ganska brant skogsdunge mellan Finnberget och Finnboda): Bör förbli naturmark.
- Bageribacken (Saltsjöqvarn mellan bostadsområdet och Saltsjöbanan): Bör förbli naturmark och inte exploateras.
- Engelska parken (skogsdunge mellan Danvikshem och Vilans skola som omger gångvägen för skolbarnen): Bör förbli naturmark. Mycket av naturen runt Danvikshem har redan exploaterats. Skogsdungen hade högsta naturvärdet (klass 1)
- Fredriksberg (östra Kvarnholmen mellan Kvarnholmsvägen och Disponentbostaden och Kvarnholmsparken & Inloppet): Bör förbli naturmark

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

och inte exploateras. Exploateringsgraden är redan mycket hög på Kvarnholmen.

- Svindersberg (västra Finntorp): Bör förbli naturmark och inte exploateras.
- Norra Alphyddan mellan Värmdöleden och Alphyddans bostadsområde: Bör förbli naturmark och inte exploateras. En del har redan exploaterats när 2-3 studenthus skulle byggas. Exploateringsgraden på Alphyddan får inte öka.
- Birkaområdet Vi vill att översiktsplanen anger att detta är ett område med villakarakter som ska bevaras.
- Finnbodaberget Vi vill att kommunen förbättrar tillgängligheten för de boende här genom att planera för en hiss.
- Svindersvikens naturreservat Vi föreslår att mark (i enlighet med vår motion) kring Svindersviken utreds som naturreservat.
- Ryssbergen Detta område bör kvarstå som naturmark och inte exploateras.
- Järlahöjden Detta område är ett nav för idrotten i kommunen, det är viktigt att idrotten blir kvar och att det utvecklas till ett idrottskluster.
- Bussterminal (Bytespunkt) Det är viktigt att omstigningen mellan bussar och t-bana sker på ett smidigt sätt. Miljön i centrala Nacka måste värnas och negativa konsekvenser så som buller, luftföroreningar och trafikköer ska minimeras om fler bussar från Östra Nacka ska in centralt för att komma till t-banestationer.
- Torg Nackalistan vill utveckla torgen i Finntorp, Henriksdal, Finnroda till att bli gröna mötesplatser."
- Sydöstra vikkaldalen Detaljplanen bör arbetas om och den västra delen planeras som naturmark.

Området behöver utvecklas, när vi tittar på Kvarnholmen, Henriksdal och Finnroda så finns inga bibliotek, kulturhus, fritidsgård, föreningslokaler eller andra icke kommersiella mötesplatser planerade. Närmaste lokalerna är nog Dieselverkstan. Och det är knappast på gångavstånd. Här måste kulturlokaler planeras in

Sidan 44: Kommunen skriver "De gröna länkar som finns mellan Ryssbergens natur, Erstaviken, Kyrkviksparken och Djurgården utgör ett viktigt ekologiskt samband som stärks genom bevarandeåtgärder och gröna kompletteringar inom stråket..." men de många mindre naturområdena som nu blir "multifunktionell bebyggelse" försvagar dessa länkar betydligt. Spridningsvägar för eklevande arter måste säkerställas. För mycket bebyggelse på Kvarnholmen och Ryssbergen skär av den viktiga Tyrestakilen.

Kollektivtrafik

Många bor på berg och långt bort från bryggorna (Henriksdalsberget, Finnberget, Danvikshem) och är beroende av fungerande kollektivtrafik. Biltrafiken kommer öka betydligt (vissa sträckor med 300 - 400 %) eftersom området ligger långt borta från tunnelbanan. Nackabussarna från Henriksdal kommer också glesas ut rejält när

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

tunnelbanan drar igång. Tillgängligheten har alltså de senare år snarare försämrats. Se bara seniorerna på Danvikshem.

Sidan 45: Kommunen skriver " Ett annat viktigt fokus som är särskilt prioriterat inom Nacka stad är att motverka effekten av värmeöar genom att säkra förutsättningar för utrymme för träd och grönska i stadens och gaturummens utformning". Men det är precis de redan förverkligade detaljplanerna för t.ex. Finnboda och Kvarnholmen har skapat. Kajer, torg och gator utan träd, grönska eller annat som ger skugga.

Östra Sicklaön

Skuruparken: Nackalistan anser att denna unika miljö ska bevaras som naturreservat.

- Gungviken: Vi vill att detta område omklassificeras från verksamhetsområde till Natur och friluftsområde. Vi har lämnat ett politikerinitiativ i frågan och tycker inte att platsen är lämpad som verksamhetsområde.
- Ektorp Centrum: Nackalistan vill utveckla detta centrum med småskalig service, kultur och föreningsverksamhet. Fokus bör inte vara bostäder.
- Saltsjöbanans stationsbyggnader Vi vill att Saltsjöbanans stationsbyggnader bevaras.

BOOBoo är ett område som har utvecklats i alltför snabb takt med stora problem för de boende avseende framkomlighet, buller och brist på service. Översiktsplanen fokuserar inte på att lösa de här problemen utan riskerar att skapa ytterligare problem. Nackalistan anser att området behöver mer service, kultur och ytor för idrott. Fokus på att bygga ytterligare bostäder måste upphöra.

- Björknäs/Värmdövägen Vi vill behålla den småskaliga bebyggelsen, minska genomfartstrafiken i området samt skydda naturen. Området ska även fortsättningsvis präglas av villabebyggelse. Eventuell nybyggnation ska ske vid centrumområdet. Det är viktigt att kommunen vidtar åtgärder för att minska trafiken som går genom området. Björknäs centrum bör utvecklas med service, kultur och föreningslokaler.
- Orminge Exploateringen av området bör upphöra. Kommunen bör utveckla lekplatser, idrott och kultur. Trafiksituationen måste förbättras och vägnätet rustas upp för att bli av med de stora framkomlighetsproblem som idag finns.
- Tollare I översiktsplanen betecknas Tollare som "Sammanhängande bostadsbebyggelse" vilket inte stämmer med verkligheten. Tollare består av flera stadskvarter och området behöver kompletteras med service, grönytor, kultur och båttrafik.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

- Kummelbergets verksamhetsområde Nackalistan anser att denna unika naturmiljö ska skyddas och att utvidgningen av verksamhetsområdet bör stoppas.
- Dalkarlsängen Nackalistan anser att naturen i området bör skyddas och att det kan kompletteras med plats för idrott. Vi vill utreda en trafikplats med på- och avfart på 222:an i detta område.
- Bussförsörjning Boende ska ha tillgång till bra kollektivtrafik som går in till Stockholm utan byten.
- Boo villaområden De villaområden som finns i Boo ska behålla sin karaktär och ny bebyggelse ska anpassas efter den karaktär som finns i området.
- Kretsloppcentral Boo behöver en permanent KLC och översiktsplanen bör peka ut mark för detta.

Älta

- Busstrafiken bör förstärkas med direktbuss in till Stockholms city.
- Våtmarkspark bör anläggas i den västra delen av Älta våtmark.
- Bollplan invid Sigfridsborgsskolan vi vill konstgräsbelägga denna för att öka nyttjandegraden.
- Ekstubben Infartsparkeringen bör vara kvar.
- Drivmedelservice Utred lokalisering av drivmedelsstation i Älta.

Saltsjöbaden/Fisksätra

- Fisksätra södra, Vi är negativa till exploateringen med bostadsbebyggelse som sker i detta redan väldigt tätt bebyggda området. Eventuell tillkommande bebyggelse bör ha verksamhetslokaler i bottenvåningen. På så sätt ökar man tryggheten och skapar fler arbetstillfällen i Fisksätra. Ytterligare parkeringsplatser bör utredas.
  - Programmet för Fisksätra Det är otydligt om programmet gäller då endast "mål och ambitioner" refereras. Detta bör förtydligas.
  - Kulturhus Kulturhuset måste få permanenta lokaler för att kunna utveckla sin verksamhet i området.
  - Båttrafik Nackalistan vill se en utökad båttrafik till och från stan från Fisksätra
  - Fidravägen 1 Den tomt som tidigare användes av akademiska skolan bör fortsatt vara detaljplanelagd för skoländamål. Fisksättrahar ingen kommunal skola idag.
  - Skutviken i Skarpö naturreservat Nackalistan anser att området ska utvecklas för friluftsverksamhet

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

i enlighet med Saltsjöbadens Naturskyddsförenings "Vision för Skutviken" från 2020, dock med bibehållen byggnadsyta.

- Näckenbadet Placeringen av nya simhallen i Saltsjöbaden anser vi fortsatt vara tokig och ur ett klimatkonsekvensperspektiv är det resursslöseri att placera en simhall på ett översvämningsområde. Vi anser att man behöver förbättra möjligheterna till sim och bad i Fisksätra.
- Villa Kaprifol Nackalistan vill att Villa kaprifol blir ett hus som kan användas av föreningslivet i Fisksätra.
- Saltsjöbadens centrum Vi är positiva till att centrumet utvecklas men att det är viktigt att kommuninnevånarna får möjlighet att påverka utvecklingen.
- Jaktvarvet Närboende ska ges stort inflytande över eventuella planer i framtiden och att hålla nere antalet bostäder som byggs.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------